

Raadsvragen

Beantwoording van de schriftelijke vragen, gesteld door de fractie BBVDHJ betreffende Schriftelijke vragen Behoorlijk Bestuur voor Den Helder & Julianadorp voortkomend uit de commissie Maatschappelijke Ontwikkeling van 11 mei jl.

Aan de leden van de Gemeenteraad,

Op 16 mei 2021 heeft de fractie BBVDHJ onder verwijzing naar artikel 36 van het reglement van orde voor de vergaderingen van de raad, de navolgende vragen gesteld over de presentaties zoals gehouden tijdens de commissie Maatschappelijke Ontwikkeling van 11 mei jl, De antwoorden vindt u onder de vraag:

Vraag 1:

Hoe zit het met de budgetten c.q. subsidies, praten we nu over drie geldstromen voor jeugdbeleid?

Antwoord vraag 1:

Ja, het betreft verschillende bronnen van financiering:

- Het budget voor de regionale Transformatie agenda Jeugdhulp is van rijkswege beschikbaar gesteld ten behoeve van activiteiten op regionaal niveau die bijdragen aan de transformatie van de jeugdhulp zoals deze voor ogen stond bij de decentralisatie in 2015. De regio heeft hiervoor in 2018 bij het rijk een plan ingediend dat is goedgekeurd waarna het budget beschikbaar is gesteld.
- Het budget voor de Jeugdhulp wordt op basis van een jaarlijkse uitkering aan de gemeente beschikbaar gesteld. Het betreft hier de uitvoering van de Jeugdhulp waaronder de inzet van consultants en de financiering van gecontracteerde specialistische jeugdhulp.
- Het uitvoeringsplan Participatie inclusief de bijlage "wat je aandacht geeft groeit", geldt voor de doelgroep vanaf 16 jaar tot aan de pensioengerechtigde leeftijd. Het uitvoeringsplan is bedoeld om aan te geven hoe ons bestand aan bijstandsgerechtigden er uit ziet, en op welke wijze we het klantenaantal uiteindelijk willen laten dalen naar 1600 huishoudens met een uitkering. Voor wat betreft het budget voor Participatie, gemeenten ontvangen via het Rijk geld om onder andere de uitkeringen te betalen (het BUIG-budget). Daarnaast ontvangen gemeenten middelen op het terrein van re-integratie. Dit wordt in de volksmond ook wel het re-integratiebudget genoemd. Dit is het budget waar het in het Uitvoeringsplan Participatie omdraait.

Vraag 2:

Wij begrepen van de ambtenaar van het Transformatieplan Zorg voor de Jeugd dat er veel geld gaat naar ontwikkeling en deskundigheidsbevordering en inspiratiebijeenkomsten van de betreffende professionals, volgens onze fractie mag je uitgaan van dat er voldoende aanwezigheid van deskundigheid van de betreffende professionals is, anders zouden zij immers dit werk niet mogen doen. Daarbij gaat het niet om een nieuw onderwerp.

2.A Wat heeft u doen besluiten om te investeren in deze professionals?

2.B Hoe komt het dat volgens u deze professionals niet voldoende geschoold zijn?

Antwoord vraag 2.A:

In de voorwaarden zoals deze door de rijksoverheid zijn opgesteld ten behoeve van de besteding van middelen is onder andere opgenomen dat de middelen moeten worden ingezet ter bevordering van deskundigheid zodanig dat de jeugdhulp effectiever en efficiënter wordt.

Antwoord vraag 2.B:

Alle professionals die werkzaam zijn bij de gemeenten die participeren in de regionale Transformatie agenda Jeugdhulp, voldoen aan de opleidingseisen die nodig zijn voor de uitvoering van de functie. De middelen die

worden ingezet voor deskundigheidsbevordering dragen er toe bij dat hun deskundigheid nog verder toeneemt zodanig dat zij hun werk nog efficiënter en effectiever in kunnen zetten.

Vraag 3:

Verder is onze vraag of de wachtlijst bij Jeugdzorg is weggewerkt, en of de werkzaamheid van Jeugdzorg is verbeterd?

3.A Waarin ligt deze verbetering

3.B Hoe toets u dit?

Antwoord vraag 3.A en 3.B;

De toegang van de gemeente Den Helder is op alle werkdagen tijdens kantooruren te bereiken. Buiten kantoor tijden, op vrije dagen en weekenden is de crisisdienst bereikbaar.

Samen met inwoners wordt tijdens de eerste uitvraag vastgesteld hoe urgent de zorgvraag is. Afhankelijk van de vraag en de urgentie schat de toegangsmedewerker samen met de inwoner in of en hoe snel er ondersteuning nodig. De planning die Team Jeugd opstelt ten behoeve van het inplannen van gesprekken tussen Jeugdzorgconsulenten en inwoners loopt op tot (maximaal) vier weken. Echter worden situaties met spoed uiteraard dezelfde dag nog opgepakt.

Ook kunnen jeugdigen en hun ouders, via bijvoorbeeld de huisarts, terecht bij Jeugdzorgaanbieders, zijn er schoolmaatschappelijk werkers actief op scholen en lopen er jongerenwerkers en jeugd BOA's op straat. Er zijn vele manieren waarop zorgaanbieders, scholen, buurthuizen, jongerenwerkers, kerken, sportverenigingen en de gemeente inwoners (jeugdigen) snel en goed kunnen helpen.

Hoe lang de wachtlijsten van alle zorgaanbieder kan per dag en per product verschillen. Hoe minder vaak een vraag om een specifiek product voor komt, hoe kleiner het aanbod, hoe groter de kans dat de wachttijd langer is. Daarnaast speelt de deskundigheid die nodig is een belangrijke rol bij de wachttijd. Zo zijn er in beperkte mate Kinder- en Jeugdpsychiaters beschikbaar (landelijk tekort) en dus is de druk op producten die vragen om de inzet van een Kinder- en Jeugdpsychiater groter. Wanneer een product niet direct of binnen afzienbare tijd beschikbaar is, wordt ter overbrugging, hulp ingezet die escalatie van problemen voorkomt. Dit gebeurt in overleg met de jeugdige en diens opvoeders.

Team Jeugd van de gemeente Den Helder heeft alle individuele trajecten in beeld. Hieruit kan worden opgemaakt dat jeugdigen nauwelijks 'lang' op de benodigde ondersteuning moeten wachten.

Zorgaanbieders en de gemeente waren de laatste jaren onder andere gefocust op de perspectiefplannen die met jeugdigen, ouders/verzorgen en hulpverleners worden opgesteld. Hierin staan doelen beschreven waar de jeugdigen (en diens ouders) tijdens hun ondersteuningstraject aan werken. De ontwikkeling van de jeugdigen is hierdoor ook meetbaar, omdat de doelen heel concreet worden geformuleerd en betrokkenen gezamenlijk de voortgang evalueren.

Uit de cijfers van de gemeente Den Helder blijkt dat team Jeugd de afgelopen drie jaar jaarlijks meer trajecten met succes heeft afgerond en dat er minder jeugdigen (unieke klanten) gebruik maken van specialistische jeugdhulp door gecontracteerde aanbieders. Tegelijkertijd blijkt ook dat de jeugdigen die ondersteuning nodig hebben een complexere hulpvraag hebben en daardoor behoefte hebben aan maatwerktraject. Er zijn dus minder jeugdigen die aanspraak maken op jeugdhulp maar de kosten per jeugdige zijn toegenomen. Tijdens de presentatie van 11 mei 2021 is aangegeven hoe de gemeente Den Helder op laatstgenoemde gaat inspelen.

Vraag 4:

Waarom wordt dit budget niet direct besteed aan de uiteindelijke doelgroep, de jongeren? Je kunt buiten andere zaken als scholing, training ook denken aan praktische financiële ondersteuning, zoals kleding en tandartskosten etc.

Antwoord vraag 4:

Het budget voor de regionale Transformatie agenda Jeugdhulp is door de rijksoverheid geoormerkt en mag niet worden aangewend voor zaken als praktische financiële ondersteuning zoals kleding en tandartskosten maar ook niet voor bijvoorbeeld de directe uitvoering van Jeugdhulp.

Het budget dat beschikbaar is voor re-integratie is niet alleen voor jongeren bedoeld, maar voor de gehele doelgroep van de Participatiewet. Voor praktische financiële ondersteuning zoals tandartskosten is allereerst de Zorgverzekeringswet de voorliggende voorziening. Eventueel is bijzondere bijstand in bepaalde gevallen mogelijk.

Kosten van kleding vallen onder de kosten van het levensonderhoud, hier is in de hoogte van de bijstandsuitkering al rekening mee gehouden.

Vraag 5:

Verder hebben we nog een vragen omtrent het actieplan:

5.A Wat is de rol van het COA bij de inburgering van statushouders?

5.B Is het niet bij de wet verplicht dat immigranten de inburgeringcursus succesvol afronden alvorens zij statushouders worden?

5.C Hoe kan het zijn dat statushouders, als niets lukt, een "Z-route" moeten volgen?

5.D Hoe kan een statushouder, die duidelijk niet in staat is om geschoold te worden, werk te vinden, zelfredzaam worden gemaakt?

Antwoord vraag 5.A:

Het COA heeft (formeel) geen rol bij de inburgering van statushouders. Wanneer iemand een verblijfsdocument krijgt en gekoppeld is aan een gemeente in Nederland biedt het COA een programma tot voorinburgering. Zoals de naam aangeeft worden statushouders voorbereid op het inburgeringsprogramma met voornamelijk taallessen en kennis van de Nederlandse maatschappij. De voorinburgering duurt 14 weken en is niet verplicht voor statushouders. Wanneer er huisvesting is gevonden stopt dit programma.

Antwoord vraag 5.B:

Bij immigranten wordt onderscheid gemaakt tussen gezinsmigranten en asielmigranten. Indien mogelijk volgen gezinsmigranten de inburgering al in het land van herkomst. Asielmigranten (vluchtelingen) worden 'statushouder' (of vergunninghouder) genoemd wanneer hun verzoek tot asiel is ingewilligd en zij een (tijdelijke) verblijfsstatus krijgen. Onder de huidige Inburgeringswet zijn zowel de gezinsmigranten als de statushouders zelf verantwoordelijk voor de inkoop van hun inburgeringscursus. Indien nodig kunnen zij voor de kosten van de cursus een lening afsluiten bij DUO. Zolang asielzoekers nog geen verblijfsstatus hebben, mogen zij niet starten met een inburgeringscursus. Pas wanneer het verblijfsdocument wordt toegewezen mag iemand met de inburgering starten.

Antwoord vraag 5.C:

De Z-route is (vanaf 1 januari 2022, wanneer de Nieuwe Wet Inburgering in werking treedt) voor inburgeraars met een lage leerbaarheid die moeite hebben met het leren van een nieuwe taal en die in beperkte mate zelfredzaam zijn. Het gaat veelal om mensen die ook in hun land van herkomst weinig of geen scholing hebben gehad of om een andere reden een zeer lage leerbaarheid hebben. In het nieuwe stelsel is de Z-route bestemd voor inburgeraars van wie wordt verwacht – op basis van de brede intake en leerbaarheidstoets – dat zij het niveau A2 niet binnen 3 jaar kunnen halen. In het oude stelsel zou het grootste deel van deze groep (na aantoonbaar geleverde inspanning) van de inburgeringsplicht worden ontheven. Die optie voor ontheffing bestaat in het nieuwe stelsel niet. Het doel is deze doelgroep zoveel mogelijk te ondersteunen op een niveau dat past bij hun leervermogen, zodat niemand aan de kant staat en iedereen naar eigen vermogen kan meedoen in de samenleving.

In de Z-route leren inburgeraars Nederlands op het voor hen hoogst haalbare niveau en leren zij hun weg te vinden in de Nederlandse maatschappij. Deze route wordt, gezien de beperkte leerbaarheid van de doelgroep, niet afgesloten met centrale inburgeringsexamens. In plaats daarvan is er een inspanningsverplichting. Hierdoor is er veel tijd voor taal, activering en participatie, waarbij de aandacht specifiek uitgaat naar praktische (taal)vaardigheden om de inburgeraar te helpen zo zelfstandig mogelijk te participeren. Uitstroom naar betaald werk blijft wenselijk, maar zelfredzaamheid is het belangrijkste doel.

Antwoord vraag 5.D:

Zie beantwoording vraag 5.C.

Wij gaan er van uit dat wij u voldoende hebben geïnformeerd.

Den Helder, 15 juni 2021

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

J.A. (Jan) de Boer MSc.
burgemeester

R.M. (Robert) Reus
secretaris

